

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINSKYI DENNIK

UKRAINIAN DAILY

ОФІЦІЙНИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В З'ЯЧУЄНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ ПИК XXIX. No. 287. Jersey City, N. J., Saturday, December 10, 1921. VOL. XXIX. Число 287. Джерси Ситі, Н. Дж., субота, 10 грудня, 1921. THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ЗАВОРУШЕННЯ В ШІКАГО ПОВТАРЯЮТЬСЯ

ШКАГО, 8 грудня. — Страйкові заворушення в наслідок страйку робітників великих різнців в Шікаго повторилися нині майже з такою самою силою, як вони відбулися першого дня. Як каже поліція, силу розрухів здержувало лише одне, а то те, що нині був день вилат у різнців, і страйковий вихідний не гурмо, як учора, але одним та по двох і тихі влідали на стріткарів.

Все такі по всіх вулицях довкола різнців зібралася велика маса народа, страйкарів та їх симпатиків (прихильників). Поліція вислала на місце своїх міників, піших та мотоциклових поліцейських. Се одинок не здержувало страйкарів ні троха. Поліція кілька разів кидалася на товпу, щоби її розганяти, але се їй рідко вдалося доконати; за кожним разом приходило лише до біжків, в котрій поліція виживала пралом і револьверами, а страйкарів камями та щегом. Поліція рахує, що вона відвадила нині 200 до 300 вистрелів.

В наслідок біжків один чоловік дістав постріл, а 150 людей було ранених. Арештовано багато людей; між ними арештовано панно Гороску, котра брала участь в біжці між поліцією та страйкарями на розі 48-ої вулиці та Расін Елено, та Теодора Тораска, котрого поліція нашла в домі, з котрого пали стріли на поліцію.

СУД ПРОТИ ПИКЕТОВАННЯ.

Суддя Саліван з високого суду видав дуже широку і остру судову заборону проти страйкарів.

Судовий запис («Інджанджент») забороняє страйкарям робити заворушення в дабній скарпай (різнців) та уставляти пикети коло виходів та входів різнців. Адвокат Кер, котрий заступив страйкарів, видав заяву, в котрій складає уся річ за заворушення на нинішніх великих міських галицях (розбіжках).

СУД ХОЧЕ ПОСЕРЕДНИЧИТИ МІЖ СТРАЙКАМИ ТА РІЗНИЦЯМИ.

КАНЗАС СІТІ, Канзас, 8 грудня. — Хоч різнці в сім місті знають, що вони нанини зано більше чим робітників, нинімого Канзаский Проіндустріал Суд, певно за початком різнців, заявив свою готовність відбутти конференцію з представниками страйкарів в різнці. Суд каже, що він лишиться в місці і буде готов посередничити між різнцями та робітниками, щоби їхні довести до споккою та миру.

МОЛОЧАРСЬКІ КОМПАНІЇ ВІДКИДАЮТЬ ПОСЕРЕДНИЦТВО МІСЬКОЇ РАДИ.

НЮ ЙОРК, 8 грудня. — Організація молочарських підприємств відкинула нині offerti комітету одержимих (міських радних) котрі заявляли свою готовність посередничити в страйку молочарських візників.

Підприємці кажуть, що вони не годяться на янебудь посередничити, бо нагода на се уже давно минула, бо молочарські підприємці уже покинули свою організацію, себто нанини на місце страйкарів нових робітників.

ЧОТИРИ ДЕРЖАВИ ГОДАТЬСЯ ЩОДО СПРАВ ТИХОГО ОКЕАНУ.

ВАШІНГТОН, 8 грудня. — На конференції щодо зменшення озброєння в справ Тихого Океану прийшло владі уже до складовання японсько-англійського порозуміння та до заступлення його угодою між чотирма державами, себто: Злученими Державами, Англією, Японією та Францією.

Угода відгравнуто докладно повсюди кожній державі на Тихому Океані та зобов'язує кожну державу не нападати на підвладдя другий держави. Кожна держава обв'язується дади підписати другий договір за кожним разом, як вона буде думати, що хочь порушує її інтереси. Коли прийшло до не порозуміння між двома державами, то вони зобов'язуються кликати дві други держав на посередництво та мирових судад.

СПРАВА БЕЗЗАКОННИХ ЕКЗЕКУЦІЙ В АРМІЇ.

ВАШІНГТОН, 8 грудня. — Нині відбуваються засідання сенатового комітету, котрий має розслідувати піднесні свого часу сенатором Вотсоном звинувачення про незаконні екзекуції жовірів в американській армії у Франції.

Міжні свідками вступили поковим американської армії Волтер Бетел, котрий був субтерналним судією в американській армії в час війни. Він переказує усі случаи присудів смерті, виданих проти американських жовірів у Франції з його розвід виходить, що суд видав 82 засуду смерті, але з того виконано лише 11 присудів. 51 засудженому раку смерті залише другою картою.

Як другий свідок вступив самий сенатор Вотсон; він дає односторовий протокол ряд писем від бунувших жовірів, котрових посвідчили правдивість його звинувачення.

КОНФЕРЕНЦІЯ ДЛЯ ЗМЕНШЕННЯ ОЗРОЖЕННЯ В КИТАЙСЬКИХ СПРАВАХ.

ВАШІНГТОН, 7 грудня. Комітет для справ Тихого Океану видав нині комунікат, що він з'ясувався над різнців спірними Китаю і в декотрих з них обсягну нещій заключення та угоди. Між иним, деякі з них обняли Китаєву, дозволили всім ставити беззасторожно телеграфу, удержувати на території Китаю, мають право висилати лише урядові денешні. Всі стайні, які також денешні не можуть вислати, мають бути перебрані китайською державою.

Далі відбувалася дискусія над справою арена різнців китайських провінцій, забраних ріжкими чужими державами. Пару днів тому наші держави зі згодились відступити від своїх прав, але лише під певними умовами; між иним Япон хотів уступити з китайської провінції Шантунг, але під умовля, що Китай позволить йому дивитися в Порт Артурі і Дальціні. На нинішнім засіданні представник Японії висловив докладніше становище Японії в цій справі, а китайський дільничий настановив на тім, щоби Япон уступив з Китаю.

ГУВЕР РОБИТЬ ПЛЯНИ МОНЕТАРНОЇ РЕФОРМИ В ЄВРОПІ.

ВАШІНГТОН, 7 грудня. В останній числі органу американської федеральної Банкової Ради появилася стаття американського секретаря торговельного Герберта Гувера, про те, як усталити курс ріжких держав середньої та східної Європи.

Автор каже, що без повернення постійного курсу не можлива торговля між державами. Щоби до цього довести, Гувер предкладає цілий ряд реформ. Між ними є такі: кожна держава повинна повернути рівновагу між своїми податками та видатками; кожна повинна усталити свою монетарну систему; звести контроль над своїми вивозом товарів та привозом; давати кредити на продукційні цілі.

ІРЛАНДІЯ ВИДАЄ ПОЗИЧКУ В З'ЯЧУЄНИХ ДЕРЖАВАХ.

ВАШІНГТОН, 7 грудня. Герберт Гувер, представник Шин-Фейнерів в З'ячучених Державі, каже, що африскка республіка видає незалогово по своїм утворенню, 5-процентну позичку бонди; на сі бонди будуть видані усі бонди попередніх позичок, зібраних ірландським революційним урядом.

ВЕЛИКІ РІЗНИЦІ СТАРЮЮТЬСЯ О СУДОВИ ЗАБОРОНИ ПРОТИ СТРАЙКАРІВ.

ШКАГО, 7 грудня. Великі різнці вносили до суду просьбу о виданні судової заборони проти страйкарів, забороняючи їм мішатися в яніебудь спосіб до ведення різнців підприємств. Це повну припустити всі п'ять великих різнців підприємств.

БОРТЬБА ЗА СВІТОВІ ТОРГОВЕЛЬНІ РИНКИ

Щоби здобути собі світові ринки, всі послідними часами Німці почали відбирати Американцям завладі левеніми своїх матеріалів та робітників, олія американська фірма пошла на думку перенести свої фабрики до Німеччини, щоби в той спосіб використати з тих самих корисних умов, з яких користають німецькі промисловці. Сею фабрикою є відома фірма Ейз енд Тав Меніфактурінг Ко., котра виробляє замки та другі залізні вироби. Се підприємство задумує закупити Землю коло Гамбурга, поставити там фабрику і звідти продавати товари поза границі. Опрацюючи свою політику, фірма видала заяву, в котрій каже, що кошти-витворовання в Німеччині так сильно незначі від жовірів продукції в Америці, що про яку конкуренцію американських товарів з німецьких навіть не може бути.

ХОЧУТЬ РАТУВАТИ ПИВО.

Як доносить зі Сейнт Луїс, Мезуре, місцеві фабриканти пива вислали до піву флоту, щоби він признав незаконним недавню уввалений закон про заборону вживання пива як лікарство.

ЗАХОДИ УКРАЇНЦІВ В БЕЛЬГІЇ.

Бельгійський драматичний гурток у Лежі «Лютетіс» дня 30 жовтня с. р. вів провідом Мотиника ушастувати вечірку на користь українських збігів в Польді. Ініціатива цієї вечірки належить Українській Національній Раді в Бельгії.

ТРУДНОСТІ, ЯКІ МУСИЛА ПОБОРОТИ

СВОБОДА

Мало українських громадян інтересується перешодою, які стрінає видавничтво українського денника. Ноя б ця заява знає все те, що з цілим запалом кличуться підписати «Свободу».

Перейня «Свободу» на американське приналежакра на хвало промислового застосу в Америці. Українські робітники стави дуже обережні в орудуванні гіршами. Се лише думка владі, а в ній була і великі. Подорожало все: папір, фарба, робітники.

Колі б так не було приватне підприємство, то хто знає, як не було би банкротство. Але видати «Свободу», розуміли свій обов'язок супроти свого народа в такий переломний хвиля, як тепер. Тому вони рішили видкратити на своїм становищі.

Поводи міняє порядок лужди і безробіття, настають нормальні відносини. Українське робітничтво починає влад братися за народне діло.

ВИДАВНИЦТВО «СВОБОДИ» ПРИГАДУЄ ПІД ТІЛКУ ПОРУ НА ОБОВ'ЯЗОК ВСІХ УКРАЇНЦІВ ПІДВАТИ ПРО ПОШИРЕННЯ «СВОБОДИ» ТА ПРО ПРІДНАВАННЯ НОВИХ ПЕРЕДПІЛТАТНИКІВ. В ТИЙ СПОСІБ ЗАГАЛ ПОКАЖЕ, ЩО ДОЛЖНО ПРАЦІЮ ВИДАВЦІВ «СВОБОДИ» ПІДЧАС МІНАЮЧОГО КРЕЗИ.

Ніхто не може нарікати, що «Свобода» дорога, бо передплата винисить:

На рік	\$ 7.00
На пів року	\$ 3.75
На три місяці	\$ 2.00
В Джерси Ситі і награниці:	
На рік	\$10.00
На пів року	\$ 5.00
На три місяці	\$ 2.75

Гроші посылати чеками або мон-ордерами: «СВОБОДА», 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

АМЕРИКА СТУДІЄ ВИГЛЯДИ ТОРГОВІ З РОСІЄЮ.

Департамент (міністерство) торговлі постійно закладає від конгресу визначення певної суми грошей на покриття коштів протестуванням вглядів торговлі з Росією та економічним починанням торговельних зносин зі сею краєю. Департаменту торговлі від довшого вже часу пригладується на поступи в торговлі з Росією, які поробили декотрі європейські краї і він самі застановляється над можливістю таких зносин. З того однак не виходить, що американський уряд готов признати советський уряд.

СНІЖНІ ХУРТОВНИ В ГАЛИЧИНІ

З усіх сторін доходить висті про нечужані в тому часі сніжні хуртовини. Відбивається це на комунікації. Телефони поперервані. Почта також слабо функтує.

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ В БЕРЛІНІ.

З Берліна доносить, що всі студенти українських вишніх шкіл, що вихали з Польді до Німеччини для продовження освіти, пошастало вступити до німецьких державних шкіл.

УКРАЇНЦІ В ЧЕХІЇ.

Мимо тяжкого матеріального становища українців в Чехії працюють там досить енергично. Повстали там тепер співаки і оркестрові гуртки, а також виділи Кирило-Методієвського Пресвітера, Товариства.

ГОЛОВА ІРЛАНДСЬКИХ САМОСТІЙНИКІВ, ІМОН ДЕ ВАЛЕРА, НЕ ПОРУЧАЄ ВІД СЕБЕ ЛОНДОНСЬКОГО ДОГОВОРУ ІРЛАНДСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТОВИ

АЛЕ КАЖЕ НАРОДОВИ ВИЖИДАТИ СПОКІНО І ПРИНЯТИ ВИРІШЕННЯ СПРАВІ ІРЛАНДСЬКОМУ РЕВОЛЮЦІЙНОМУ ПАРЛЯМЕНТОМУ.

ДАБЛІН, столиця Ірландії, 8 грудня. — Імон де Валера, голова ірландського революційного правителства, видав до ірландського народу владу, в якій сказав, що він не може поручити лондонського британсько-ірландського договору до прийняті ан ірландським революційним парламентом («авол ерін») ан народом, бо він вважає, що постанови цього договору суперечать бажанням великої більшості ірландського народу, висловленим у вибораз за останні три роки. Де Валера каже, що в ірландському кабінеті підлярає його становленню міністер внутрішніх справ і зброєвої оборони. Далі вирішення цієї справи Де Валера скажує публічною сесією ірландського революційного парламенту на 14 с. м. Де Валера визнає ірландський народ владкратити спокіно до того часу, поки парламент не вирішить цієї справи і прийняті вирішення з достойнством і повагою.

ОСНУВАТЕЛЬ ТОВАРИСТВА «ШИН-ФЕЙНЕРІВ»

АРТУР ГРИФФІТ, ОБСТОНО ЛОНДОНСЬКОГО ДОГОВІР. ДАБЛІН, столиця Ірландії, 8 грудня. — Артур Гриффіт, голова ірландської делегації, що підписала британсько-ірландський договір дня 6 с. м. в Лондоні, оголосив сьогодні вечером таку заяву: «Я підписав договір між Ірландією і Великою Британією. Я вірю, що цей договір буде основою для миру і приязні між двома народами. Я буду стоити при сім, що я підписав, у вірті, що прийшов час покінчення вікового спору».

ІРЛАНДСЬКІ РЕВОЛЮЦІЙНІ ПОЗИЧКОВІ БОНДИ ВАЖНІ.

ЛОНДОН, 8 грудня. — Бонди ірландської позички, які «Шин-Фейнері» видали в 1920 і 1921 році на суму окрем 20 мільонів доларів, є важні і будуть сплачені ірландською Вільною Державою, як в справх скарбових має повну самостійність.

ПРОТЕСТ ГРЕЦЬКО-КАТОЛИЧКОЇ КАПІТУЛИ У ЛЬВОВІ ПРОТИ ПОЛЬСЬКОГО КОМУНІСТИЧНОГО КОНГРЕСУ.

ЛЬВІВ, 14 листопада. — Тутешня польська часопись «Газета Вечорні» повідомляє, що грецько-католицька капітула заявляла в англійській і французькій новій великій меморіалі і вислала його до авіаційних держав. В тій меморіалі висловлюється протест проти закладі, що будуть комуністичний конгрес відбувся в будинку капітули за її відомом. Подібний меморіалі вислано до папського нунція у Варшаві.

УКРАЇНЦІ В ГАЛИЧИНІ ВЕДУТЬ БОРТЬБУ ПРОТИ НАТІЗНИКА НА СПОСІБ ІРЛАНДСЬКИХ «ШИН-ФЕЙНЕРІВ».

Краківська польська газета, «Час» з 12 листопада с. р. пише: З Добромояля прийшли вистки, що українське населення добромояльського ірландського повіта веде дальше саботаж (чиняє переходи і нищення) проти залізничних предмелтів. Дня 10 листопада невідомі Українці обили нафтою і підпали залізничнооружний міст від Добромояля.

Друга краківська польська газета «Діалог» в журналі Курер Цювентіні повідомляє й. Львова, що саботаж Українців на Подільні дальше поширюється. В Долині невідомий «американець» спалив всі конспіративні друкарні. Крім того повалою ушкоджено тамошні салони (копальні соля). Телеграфічна сполуча Долини з Ведіном перервана.

БОЛЬШЕВИКИ ВТІКАЮТЬ ДО ГАЛИЧИНІ ПЕРЕД УКРАЇНСЬКИМИ ПОВСТАТЦЯМИ.

МІЛЬНИЦЯ КОЛО БОРШЕВА, Галичина, 12 листопада. — Вранці 9 листопада по всій нині Зброю большевиків пробували одиначі втікати до Галичини. Всіми силами старались завести розмову з польськими постурованими, бачились вистипи, що з ними було-б, якби вони перейшли Зброю. Границі обсаджено щільно тям, що жадної можливості проходу за Зброю немає.

Дня 27 жовтня з наказу центральної польської влади замкнуто нид Зброчу все до одної країниці, як торговельного товариства «Зброчу», так й десяти інших, що до тієї пори провадили товаробороти зі Соваєлією. Центральна Управа товариства «Зброчу» остаеться в Скалі, щоби по упадку большевизма в іменуваний район негайно поновити діяльність на тім боці Зброчу. В Камеші немає жадних цивільних установ. Адміністративні функції ніким не проводяться. Політична робота червоних припиняється цілком. Пролетаріати лише інципує. Район Камеша тісно замкнено повстанською залізничною сторою.

